

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

Deze elektronische versie maakt het mogelijk alle documenten van de papieren versie te raadplegen, die in elektronische vorm bestaan. Dit laatste is niet het geval voor bepaalde artikels van doctrine, die enkel in de papieren versie beschikbaar zijn. Deze papieren versie is voorbehouden aan de leden en de diensten van het federale Parlement.

Alle elektronische adressen waren toegankelijk op de datum van verschijning van het dossier.

Het is echter altijd mogelijk dat bepaalde adressen worden afgeschaft of veranderd.

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	2
BELGIË.....	14
Wetgeving.....	14
Parlementaire documenten.....	15
Rechtsleer.....	16
Links	16
FRANKRIJK.....	17
Wetgeving.....	17
Parlementaire documenten.....	17
Rechtsleer.....	17
CANADA.....	18
Wetgeving.....	18
Rechtsleer.....	18
Documenten	20
Links	21
NEDERLAND.....	22
Wetgeving.....	22
Parlementaire stukken en bijhorende studies.....	22
Commentaar.....	23
VERENIGD KONINKRIJK	25
Wetgeving.....	25
Sentencing guidelines	25
Rechtsleer.....	26
DUITSLAND.....	27
Wetgeving.....	27
Parlementaire documenten.....	27
Rechtsleer.....	27

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

INLEIDING

In België zijn er geen specifieke wettelijke bepalingen voor het opvolgen van seksuele delinquenten bij het uitzitten van hun straf in de gevangenis. Daarentegen leggen een serie wettelijke bepalingen verplichtingen vast tot begeleiding en behandeling buiten het verblijf in de gevangenis. Dit kan gebeuren in geval van bemiddeling in strafzaken, tijdens het verloop van de vervroegde invrijheidstelling als probatiemaatregel of bij een terbeschikkingstelling van de Regering. De verplichting een begeleiding of een behandeling te volgen kan of moet, afhankelijk van het wettelijk kader, één van de voorwaarden normen die worden opgelegd bij de invrijheidstelling of bij het in vrijheid laten van een seksuele delinquent. Een specifieke follow-up van de seksuele delinquent is dus mogelijk tijdens de verschillende stadia van de strafvordering.

Allereerst kan het volgen van een behandeling worden voorgesteld door de Procureur des Konings in het kader van een bemiddeling in strafzaken, zoals vermeld in art. 216ter van het Wetboek van Strafvordering. Vervolgens stelt de wet van 20 juli 1990 dat de rechter in geval van voorlopige hechtenis, een gevangene in bepaalde gevallen kan vrijlaten, mits de naleving van bepaalde voorwaarden, die kunnen bestaan uit het volgen van een behandeling of van begeleiding. Bovendien, in geval de rechter conform de wet van 29 juni 1964 beslist tot opschorting van de uitspraak van de veroordeling of tot het uitstel van de strafuitvoering van een seksuele delinquent, kan hij bij deze uitspraak een probatiemaatregel opleggen die bestaat in het volgen van een begeleiding of behandeling. Vooraleer een dergelijke maatregel uit te spreken, moet het advies worden gevraagd van een dienst, gespecialiseerd in begeleiding en behandeling van seksuele delinquenten. Daarenboven bepaalt de wet van 5 maart 1998 dat, in geval van voorwaardelijke invrijheidstelling van een seksuele delinquent, de beslissing tot invrijheidstelling moet worden vooraf gegaan door het advies van een dienst gespecialiseerd in begeleiding en behandeling van seksuele delinquenten en dat de invrijheidstelling van een veroordeelde voor aanranding van de eerbaarheid of verkrachting dwingend afhankelijk is van het volgen van een begeleiding of een behandeling in een gespecialiseerde instelling. Begin 2007 zal de wet van 5 maart 1998 worden opgeheven. Dan treedt de wet van 17 mei 2006 in werking die voorziet in de overheveling van de bevoegdheden van de Commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling naar de strafuitvoeringsrechter. De voorwaarden inzake de toekenning van de voorwaardelijke invrijheidstelling blijven dezelfde, behalve dat wat de seksuele delinquenten betreft, de verplichting voor de rechter om het volgen van een begeleiding of behandeling op te leggen, wordt veranderd in een mogelijkheid. Tenslotte kan op het einde van de strafuitvoering een specifieke

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

opvolging voor seksuele delinquenten worden overwogen in het kader van de wet op het sociaal verweer van 9 april 1930. Deze wet voorziet in de mogelijkheid tot terbeschikkingstelling van de regering voor bepaalde seksuele delinquenten. In dit geval worden de veroordeelden, nadat ze hun straf hebben uitgezeten, geplaatst onder het toezicht van de Minister van Justitie. Laatstgenoemde heeft de mogelijkheid hen ofwel in vrijheid te laten onder de voorwaarden die hij bepaalt (na het advies van een gespecialiseerde dienst te hebben gevraagd) of hun internering te bevelen. Deze beveiligingsmaatregel wordt echter zelden uitgesproken in zedenzaken.

Op dit ogenblik bestaat er dus voor een seksuele delinquent, in geval van definitieve invrijheidstelling na de strafuitvoering, geen enkele verplichting tot behandeling. Er wordt ook vastgesteld dat velen er de voorkeur aan geven hun hele straf uit te zitten om een therapeutische follow-up bij het verlaten van de gevangenis te vermijden.

De begeleiding van seksuele delinquenten is een federale bevoegdheid, voor wat betreft het penitentiair beleid. Het beleid in zake de zorgprogramme's voor gedetineerden behoort echter tot de bevoegdheid van de gemeenschappen. Met het oog op de samenwerking tussen de juridische en de therapeutische actoren bij de opvolging van seksuele delinquenten werden er samenwerkingsakkoorden inzake begeleiding en behandeling van daders van seksuele misdrijven afgesloten tussen de federale overheid en de deelgebieden. Deze akkoorden organiseren de opvolging van seksuele delinquenten in het kader van de verschillende wetgevingen. Naast de oprichting van gespecialiseerde psychosociale teams binnen bepaalde penitentiaire inrichtingen, voorzien deze akkoorden ook in de aanstelling van externe gezondheidsteams, gespecialiseerd in de begeleiding en behandeling van daders van seksuele misdrijven. Deze teams zijn verantwoordelijk voor het ten laste nemen van de behandeling en het opstellen van een advies en van opvolgingsrapporten voor de bevoegde overheden. Zij worden gesteund door de bijstandscentra belast met raadgeving, informatie en logistiek.

Thans zijn er verschillende wetsvoorstellen hangend tot wijziging van de follow-up van seksuele delinquenten. Zo wordt o.a. voorgesteld seksuele delinquenten na de uitvoering van hun straf automatisch ter beschikking te stellen van de regering of een systeem van elektronisch toezicht in te stellen voor seksuele daders. Andere voorstellen voorzien in de behandeling van seksuele delinquenten zodra ze in de gevangenis zitten evenals in een wettelijk kader voor een hormonale farmacologische behandeling voor seksuele delinquenten en de oprichting van een adviescommissie op vlak van opvolging van daders van bepaalde seksuele misdrijven. De federale regering heeft ook haar voornemen bekend gemaakt om een behandeling aan seksuele delinquenten op te leggen vanaf het begin van hun opsluiting. Dit zou gebeuren door middel van therapeutische programma's in

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

verscheidene gevangenen evenals door een versterking van de opvolging van vrijgelaten seksuele delinquenten.

In Frankrijk is de behandeling van seksuele delinquenten, die strafrechtelijk verantwoordelijk worden geacht, verankerd in de strijd tegen het recidive. Deze doelstelling verklaart de instelling van een speciaal strafrechtelijk regime voor seksuele delinquenten, dat afwijkt van de algemene regels inzake strafrecht en strafvordering. De nadruk ligt op repressie en sociale reïntegratie van de seksuele delinquent.

Wat de opvolging betreft, bestaan er thans in Frankrijk twee maatregelen, gericht op recidiverende seksuele delinquenten : de sociaal-gerechtelijke opvolging (suivi socio-judiciaire) en het gerechtelijk toezicht (surveillance judiciaire) van gevaarlijke personen veroordeeld voor misdad of wanbedrijf). De algemene bepalingen betreffende deze twee maatregelen werden ingvoegd in het Strafwetboek door de wet nr. 98-468 van 17/06/1998 betreffende de sociaal-gerechtelijke opvolging en door de wet nr. 2005-1549 van 12/12/2005 betreffende het gerechtelijk toezicht. De modaliteiten tot uitvoering zijn vastgesteld in het Wetboek van Strafvordering en de regels inzake het opleggen van zorg en de verhouding tussen de strafuitvoeringsrechten (JAP), de behandelende geneesheer en de coördinerende volksgezondheid. Het gerechtelijk toezicht wordt niet toegepast indien de persoon al veroordeeld is tot een sociaal-gerechtelijke opvolging of het voorwerp uitmaakt van een voorwaardelijke invrijheidstelling. De twee maatregelen zijn voornamelijk gericht op seksuele delinquenten, en in het geval van gerechtelijk toezicht, op diegenen die veroordeeld zijn tot een gevangenisstraf gelijk aan of hoger dan 10 jaar en met een hoog recidiverisico. Dit recidiverisico moet worden vastgesteld door een medisch deskundigenrapport waaruit het gevaarlijk karakter van de veroordeelde blijkt. Indien het recidiverisico wordt vastgesteld na de datum van inwerkingtreding van de wet van 12/12/2005, kan de maatregel van gerechtelijk toezicht direct worden toegepast, zelfs indien de persoon werd veroordeeld vóór de datum van inwerkingtreding. Het gerechtelijk toezicht kan ook retroactief worden toegepast t.o.v. personen die werden veroordeeld voor feiten begaan vóór de inwerkingtreding van de wet van 17/06/1998. Zodoende laat dit toezicht een gerechtelijke contrôle toe en, in voorkomend geval, een medische contrôle op delinquenten die niet het voorwerp konden uitmaken van een sociaal-gerechtelijke opvolging. De twee maatregelen kunnen enkel voor een bepaalde duur worden opgelegd en hebben betrekking op de periode na de detentie. Daar waar de sociaal-gerechtelijke opvolging een aanvullende straf is, uitgesproken door de bevoegde rechtbank, is het gerechtelijk toezicht een veiligheidsmaatregel uitgesproken door de strafuitvoeringsrechter op vraag van het parket met als enig doel de recidive van gevaarlijke personen te voorkomen. Toch kan de sociaal-

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

gerechtelijke opvolging als hoofdstraf worden bevolen in correctionele zaken. De sociaal-gerechtelijke opvolging en het gerechtelijk toezicht verplichten de veroordeelde ertoe zich te onderwerpen aan toezichts- en begeleidingsmaatregelen onder de contrôle van de strafuitvoeringsrechter. In beide gevallen kunnen deze maatregelen bestaan uit algemene en specifieke verplichtingen, waar het slachtoffer wezenlijk deel van uitmaakt en waarbij toediening van zorgen en bewegend elektronisch toezicht (PSEM) zijn opgenomen. Eveneens in beide gevallen kan de strafuitvoeringsrechter de aanvankelijke verplichtingen ingeval van sociaal-gerechtelijke opvolging vastgesteld door de rechtbank ten gronde veranderen of vervolledigen. Op die manier kan rekening worden gehouden met de evolutie van de veroordeelde. Ingeval van niet-naleving van de voorwaarden door de veroordeelde, kan de strafuitvoeringsrechter met name de wederopsluiting uitspreken. De verplichte zorgtoediening en het bewegend elektronisch toezicht kunnen enkel voor een bepaalde termijn worden uitgesproken.

Beide specifieke verplichtingen kunnen enkel worden opgelegd na een medisch deskundigenonderzoek. Ingeval van verplichte zorgtoediening moet dit deskundigenonderzoek vaststellen dat de veroordeelde geschikt is om een medische behandeling te ondergaan. Ingeval van gewegend elektronisch toezicht, moet het deskundigenonderzoek de gevaarlijkheid van de gedetineerde vaststellen en erop wijzen dat een elektronische armband (mobile) onmisbaar lijkt om recidive vanaf de dag van de invrijheidstelling te voorkomen. Deze armband is bestemd voor meerderjarige gedetineerden, veroordeeld tot een lange gevangenisstraf. Dankzij het GPS-systeem is het mogelijk op elk moment de plaats te bepalen waar de veroordeelde zich bevindt. De verplichte toediening van zorgen en het bewegend elektronisch toezicht vereisen de toestemming van de veroordeelde. In geval van een weigering, kan een wederopsluiting worden bevolen als de verplichting is opgelegd in het kader van een sociaal-gerechtelijke opvolging. In het kader van een gerechtelijk toezicht, heeft de weigering enkel een gevolg op de strafvermindering. Daar waar het bewegend elektronisch toezicht enkel begint vanaf de invrijheidstelling van de gevangene, kan de medische behandeling, indien die is opgelegd in het kader van sociaal-gerechtelijke opvolging. In het kader van een gerechtelijk toezicht, heeft de weigering enkel een gevolg op de strafvermindering. Daar waar het bewegend elektronisch toezicht enkel begint vanaf de invrijheidstelling van de gevangene, kan de medische behandeling, sociaal-gerechtelijke opvolging, reeds in de gevangenis een aanvang nemen. Dit op voorwaarde dat de strafinrichting een aangepaste medische en psychologische opvolging mogelijk maakt.

De strafuitvoeringsrechter zal de gevangene daartoe overigens elke 6 maanden aansporen, maar kan hem daartoe tijdens zijn gevangenschap niet dwingen. Indien de gevangene ermee instemt, kan hij genieten van het recht op strafvermindering. Enkel bij het verlaten van de gevangenis, wordt de uitnodiging tot zorgverstrekking

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

omgevormd tot een echte verplichting voor de veroordeelde. De zorg omvat meestal een psychotherapie, in voorkomend geval gecombineerd met een behandeling op basis van anti-androgenen om het libido van de veroordeelde te verminderen, wat een vorm van medische castratie inhoudt. De medische behandeling wordt bepaald door de geneesheer. De verplichte zorgtoediening is reeds toepasbaar in het kader van een sociaal-gerechtelijke opvolging, terwijl het bewegend elektronisch toezicht op dit ogenblik enkel mogelijk is bij een voorwaardelijke invrijheidstelling.

Er wordt gewerkt aan een decreet om het bewegend elektronisch toezicht ook bij sociaal-gerechtelijke opvolging en gerechtelijk toezicht toepasbaar te maken. In het kader van de strijd tegen de recidive bij seksuele misdrijven, kan ook de melding worden gemaakt van de instelling van een nationaal geautomatiseerd register met genetische afdrukken (wet nr. 2001-1062 van 15/11/2001) evenals van de start van een nationaal gerechtelijk register met daders van seksuele misdrijven (wet nr. 2004-204 van 09/03/2004). De wet van 12/12/2005 heeft het toepassingsgebied van dit nationaal gerechtelijk register uitgebreid tot daders van gewelddadige misdrijven. De bepalingen inzake voormelde bestanden zijn opgenomen in het Wetboek van strafvordering. De seksuele delinquent die is opgenomen in het nationaal gerechtelijk register dient om de 6 maanden zijn adres aan te tonen. Deze verplichting is afschrikkend van aard. Het wetsontwerp inzake de preventie van criminaliteit, in juni 2006 in de Senaat neergelegd en thans in bespreking in de Assemblée, wil deze semestriële verplichting veranderen in een maandelijks indien de gevaarlijkheid van de veroordeelde dit rechtvaardigt of indien laatstgenoemde zich bevindt in een staat van wettelijke recidive. Het ontwerp verlengt ook de termijnen voor gerechtelijke rehabilitatie van recidiverende seksuele delinquenten opdat hun strafblad hun veroordelingen vermeld gedurende de tijd nodig voor hun genezing en hun wederopname in de maatschappij. Het interministerieel comité tot preventie van criminaliteit heeft in mei 2006 beslist een programma te starten inzake de bouw van gespecialiseerde inrichtingen voorbehouden voor de medische ten last neming van seksuele delinquenten ; een interministeriële werkgroep werd er eveneens mee belast voorstellen te formuleren die een versterking van de bestaande medische follow-up van seksuele delinquenten mogelijk maakt.

In Canada vallen de delinquenten die een straf van 2 jaar of meer uitzitten onder de bevoegdheid van de federale overheid. Zij worden ten laste genomen door de correctionele dienst van Canada (SCC), die verantwoordelijk is voor het beheer van de uitspraak en de opvolging van de gedetineerden in de maatschappij en door de Nationale Commissie voor voorwaardelijke invrijheidstelling (CNCC), die beslist inzake vervroegde invrijheidstelling. De strafuitvoering van delinquenten die onder federale verantwoordelijkheid vallen, wordt geregeld in de wet en het reglement op

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

het correctioneel systeem en de invrijheidstelling onder voorwaarden evenals door een aantal bepalingen in het Strafwetboek. Het Canadese strafrechtelijk systeem wordt gekenmerkt door een dubbele filosofie. Enerzijds de sociale reïntegratie van de delinquenten verzekeren via een behandeling of een inwerkingstellen van reclasserings- readaptatieprogramma's en anderzijds zorgen voor de bescherming van de maatschappij, wat het doorslaggevend criterium blijkt te zijn bij elke beslissing inzake invrijheidstelling. Er bestaat een ruime waaier van federale correctionele programma's die betrekking hebben op de factoren die aan de basis liggen van crimineel gedrag en die delinquenten helpen om de noodzakelijke bekwaamheden te verwerven nodig om zich in de maatschappij te reïntegreren met een verminderd risico op recidive. De SCC beschikt over verschillende wetenschappelijke evaluatieinstrumenten die toelaten het niveau te bepalen van het risico dat een delinquent betekent en van zijn behoeften inzake behandeling. Bij het begin van de detentie wordt een conventioneel plan opgesteld dat met name de behandelprogramma's bevat, die gevolgd dienen te worden. De programma's starten vanaf de opname van de delinquent in een federale inrichting en kunnen later in de maatschappij worden voortgezet. Bij de talrijke programma's die door de SCC worden beheerd, zijn er een aantal specifiek gericht op seksuele delinquenten. Ze zijn gebaseerd op normen en richtlijnen betreffende hulpverlening aan seksuele delinquenten die werden uitgewerkt in 1996 en die de grote principes bevatten betreffende de evaluatie en de behandeling van seksuele delinquenten. De bedoeling is de aard en de structuur van het gedrag van de seksuele delinquent te vatten teneinde strategieën uit te werken die het recidiverisico kunnen verminderen. In functie van een evaluatie, specifiek voor hen ontworpen, worden de seksuele delinquenten georiënteerd naar de meest aangepaste programma's. De intensiteit en de duur van het programma worden vastgesteld in functie van de noden van de delinquent en het recidivegevaar. De deelname is vrijwillig. De nadruk ligt op het verantwoordelijk maken van de delinquent. De evaluatie van de delinquent heeft plaats gedurende de gehele periode van de strafuitvoering teneinde elk teken van recidive te kunnen ontdekken en zo nodig de behandeling aan te passen. Indien de delinquent geniet van een vervroegde invrijheidstelling ofwel in de vorm van een invrijheidstelling onder voorwaarden, toegekend door de CNLC ofwel van een ambtshalve invrijheidstelling nadat hij twee derde van zijn straf heeft uitgezeten, blijft hij in de maatschappij het voorwerp uitmaken van toezicht door de SCC totdat de duur van de straf is verstreken. Gedurende deze periode kan hem een programma tot behoud van de verworvenheden opgelegd worden. Het strafwetboek bevat ook specifieke bepalingen inzake gevaarlijke en te controleren delinquenten, waardoor een bijzondere bewaking mogelijk wordt voor bepaalde delinquenten die een groot risico vormen. Onder hen bevindt zich een groot aandeel seksuele delinquenten. Enerzijds heeft de rechter de mogelijkheid te verklaren dat iemand een 'gevaarlijk delinquent' is ingeval van een misdrijf dat

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

zware mishandeling van een persoon meebrengt. Een dergelijke uitspraak leidt automatisch tot een gevangenisstraf van onbepaalde duur en een levenslang toezicht op de delinquent. Anderzijds kan de rechter verklaren dat iemand een 'te controleren delinquent' is, wanneer het gaat om iemand die niet voldoet aan de criteria om als gevaarlijk delinquent bestempeld te worden, maar die toch een groot recidivegevaar betekent. In dat geval meent de rechter dat het mogelijk is het risico dat de delinquent in de samenleving betekent, te beheersen door op een adequate manier toezicht op hem te houden. De rechter beslist dan tot een maatregel van toezicht van lange duur, waardoor de delinquent gedurende een periode van maximaal 10 jaar na het einde van de straf onder federale verantwoordelijkheid blijft.

In Nederland spelen verscheidene wettelijke bepalingen een rol bij de aanpak van volwassen seksuele delinquenten.

Zo zijn er de art. 14a tem 14k van het Wetboek van Strafrecht inzake de voorwaardelijke veroordeling. Dit houdt in dat de rechter in bepaalde omstandigheden kan bepalen dat de straf of een gedeelte daarvan niet zal worden tenuitvoergelegd.

Tevens wordt een proeftijd opgelegd, die ten hoogste 10 jaar kan zijn indien er ernstig rekening moet mee worden gehouden dat de veroordeelde opnieuw een misdrijf zal begaan dat gericht is tegen of gevaar veroorzaakt voor de onaantastbaarheid van het lichaam van één of meerdere personen. Bij de voorwaardelijke veroordeling geldt de algemene voorwaarde dat de veroordeelde zich voor het einde van de proeftijd niet mag schuldig maken aan een strafbaar feit. Er kunnen ook bijzondere voorwaarden worden opgelegd, die het gedrag van de veroordeelde betreffen en waaraan deze gedurende de proeftijd, of een deel daarvan, moet voldoen. De reclasseringsinstellingen spelen een grote rol bij deze voorwaardelijke veroordelingen. Vaak komt de reclassering al erg vroeg in contact met de delinquent en kan zij advies geven over de toe te passen straf en eventuele voorwaarden. Meestal sluit de rechter zich aan bij dit advies en stelt dat de delinquent zich tijdens de proeftijd zal gedragen overeenkomstig de aanwijzingen van de hulpverlenende instantie. Soms wordt er een zinsnede toegevoegd die een specifieke interventie aanduidt. Bij de opgelegde voorwaarden zijn er o.a. psychische behandelingen, trainingen gericht op agressiebeheersing en seksuele vorming. Dit laatste wordt nogal eens opgelegd aan zedendelinquenten. Het merendeel van de opgelegde bijzondere voorwaarden veronderstelt enige vorm van reclasseringscontact. Dit betekent dat in veel gevallen het toezicht op en de begeleiding bij de naleving van de bijzondere voorwaarden gebeurt door de reclassering.

De regering overweegt een aantal maatregelen om te komen tot een betere toepassing van de voorwaardelijke veroordeling bij bijzondere voorwaarden. Zo

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

wordt er o.m. aan gedacht de verschillende soorten bijzondere voorwaarden in de regelgeving op te nemen, het toezicht op de naleving van de bijzondere voorwaarden te verbeteren en te komen tot een meer effectief ingrijpen bij het niet-naleven ervan. Ook zou de leerstraf als zelfstandige straf verdwijnen.

Middels deze leerstraf dient de gestrafte een cursus te volgen die hem confronteert met de gevolgen van zijn gedrag. De inhoud ervan zou als bijzondere voorwaarde bij een (deels) voorwaardelijke veroordeling kunnen worden opgelegd. Tenslotte kan worden opgemerkt dat bijzondere voorwaarden ook kunnen worden opgelegd in het kader van de schorsing van de voorlopige hechtenis.

In het kader van de uitbreiding van de voorwaardelijke modaliteiten bij straffen, is het wetsvoorstel tot wijziging van de vervroegde in een voorwaardelijke invrijheidstelling belangrijk. Thans kunnen aan de vervroegde invrijheidstelling (art. 15 tem 15d Wetboek van Strafrecht) geen voorwaarden worden verbonden en kan de eens toegekende vervroegde invrijheidstelling niet worden herroepen. In het neergelegde voorstel wordt gesteld dat de voorwaardelijke invrijheidstelling gebeurt onder de algemene voorwaarde dat de veroordeelde zich voor het einde van de proeftijd niet schuldig maakt aan een strafbaar feit. Verder kunnen bijzondere voorwaarden worden gesteld betreffende het gedrag van de veroordeelde, b.v. de verplichting deel te nemen aan bepaalde cursussen, een meldingsplicht, zo nodig gecombineerd met elektronisch toezicht.

De beslissing tot het opleggen van bijzondere waarden wordt genomen door de Minister van Justitie.

De formele verantwoordelijkheid voor het toezicht op de naleving van de voorwaarden komt bij het openbaar ministerie. Het feitelijk toezicht zal vooral gebeuren door politie en reclassering. Als de voorwaarden worden overtreden, kunnen maatregelen worden getroffen zoals de gehele of gedeeltelijke herroeping van de voorwaardelijke invrijheidstelling of een wijziging van de bijzondere voorwaarden.

Het is de bedoeling dat de bijzondere voorwaarden verbonden aan de voorwaardelijke invrijheidstelling zoveel mogelijk aansluiten op het voorafgaande traject dat de betrokkene in de gevangenis heeft gevolgd.

Binnen het gevangeniswezen en de reclassering bestaan een aantal interventies die gericht zijn op het voorkomen van recidive. Sommige hiervan, inzonderheid tijdens de reclassering, zijn gericht op zedendelinquenten. Tijdens de detentie is er geen specifiek programma voor seksuele delinquenten, maar er kan wel worden samengewerkt met zorginstellingen die over dergelijke programma's beschikken. Deelname hieraan kan onderdeel uitmaken van een penitentiair programma. Dergelijk penitentiair programma wordt op het einde van de opgelegde vrijheidsstraf buiten de penitentiare inrichting gevolgd. Thans zijn er in het gevangeniswezen en de reclassering verschuivingen aan de gang. Wat het gevangeniswezen betreft, kan worden gewezen op het nieuwe programma 'Detentie

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

en behandeling op maat' (DBM). Daarbij worden de gedetineerden ingedeeld in de categorieën preventieven, kortverblijvenden en langverblijvenden en deze indeling heeft gevolgen voor het aanbod van programma's gericht op gedragsverandering. Het is de bedoeling in het nieuwe concept enkel de gedragsinterventies aan te bieden die door de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie zijn getoetst en erkend. De interventies kunnen ook worden voortgezet na de detentie in het kader van het toezicht door de reclassering. In het rapport 'Gedragsinterventies' uit 2005 werd gesteld dat gedragsinterventies voor zedendelinquenten over het algemeen zeer intensief zijn en gevolgd worden door intensief toezicht en controle. Nader onderzoek is nodig vooraleer beslist wordt dergelijke intensieve en dure interventies te ontwikkelen of in te kopen. Wel kunnen de reclasseringsorganisaties en het gevangeniswezen zedendelinquenten naar zorginstellingen toeleiden.

Ten slotte kan worden opgemerkt dat er ook wordt gestreefd naar een zo vlot mogelijke overgang van de detentie naar de maatschappij en de nazorg door de gemeente (b.v. huisvesting, zorg ..), wat voor een succesvolle reïntegratie erg belangrijk is.

In Nederland wordt ook vaak gesproken over de Terbeschikkingstelling (TBS). Een TBS-maatregel kan in bepaalde voorwaarden worden opgelegd aan plegers van een ernstig misdrijf met een gebrekkige ontwikkeling of ziekelijke stoornis van de geestesvermogens. Op deze categorie zedendelinquenten wordt in het kader van dit dossier niet ingegaan.

In het Verenigd Koninkrijk zijn de belangrijkste wetten betreffende de seksuele delinquenten de 'Criminal Justice Act 2003' en de 'Sexual Offences Act 200 ».

De Criminal Justice Act heeft in het bijzonder de strafvordering en het systeem van de straffen veranderd. In geval van straffen minder dan 12 maanden, werden nieuwe straffen ingevoerd zoals intermitterende detentie of straffen opgeschort onder bepaalde voorwaarden. De duur van de detentie werd verminderd en de toezichtsperiode verlengd. Ook werd een onderscheid ingevoerd tussen gevaarlijke ongevaarlijke delinquenten, waarbij gevangenisstraf wordt voorbehouden voor de zwaarste misdrijven. Daartoe behoren de seksuele misdrijven waarvan de lijst is opgenomen in Schedule 15 van de wet 'Specific offences for purposes of Chapter 5 of Part 12'. De verschillende straffen voor seksuele delinquenten worden opgenomen onder 'dangerous offenders' in Hoofdstuk 5 van deel 12 van de wet. Wij beperken ons tot de 'dangerous offenders' en de 'specified sexual offences', zoals die zijn beschreven in deel 2 van Schedule 15 van de wet.

De wet voorziet in nieuwe bepalingen. Gevaarlijke delinquenten die een seksueel misdrijf hebben begaan waarop een maximale gevangenisstraf van minder dan 10 jaar staat, krijgen een 'extended sentence'. Dit bestaat uit een gevangenisstraf van bepaalde duur, die de helft van de straf kan bedragen. Tijdens de gehele tweede

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

periode is voorwaardelijke invrijheidstelling mogelijk op aanbeveling van de 'Parole Board', de Commissie voor voorwaardelijke invrijheidstelling. Deze Commissie is een onafhankelijke instantie, samengesteld uit verschillende gelederen in de gemeenschap. Voor seksuele delinquenten is er voorzien de toezichtsperiode te verlengen gedurende een periode van maximum 8 jaar. Gevaarlijke delinquenten die een seksueel misdrijf hebben begaan waarop een maximale gevangenisstraf van 10 jaar of meer staat, zouden een gevangenisstraf 'imprisonment for public protection' moeten uitzitten, zijnde een detentie tot bescherming van de maatschappij, of een levenslange discretionaire straf. De rechtbank beslist in functie van de ernst van het misdrijf. In beide gevallen specificeert de rechtbank de minimumduur van de opsluiting. De delinquent blijft in de gevangenis totdat de Commissie voor voorwaardelijke invrijheidstelling een beslissing heeft genomen, na een beoordeling van de risico's die een invrijheidstelling voor de maatschappij betekent. Een voorwaardelijke invrijheidstelling kan dus worden beslist of aanbevolen. In geval van een veroordeling 'tot bescherming van de maatschappij', kan de veroordeelde die voorwaardelijk in vrijheid werd gesteld na 10 jaar een aanvraag indienen bij de Commissie voor voorwaardelijke invrijheidstelling om de voorwaarden te laten opheffen. Ingeval van een veroordeling tot levenslang, is er geen mogelijkheid tot invrijheidstelling zonder voorwaarden.

De 'Sexual Offences Act 2003' voorziet in nieuwe bepalingen inzake seksuele misdrijven (ongeveer 50) en in nieuwe beschermingsmaatregelen voor de maatschappij. Vooreerst worden de vereisten inzake informatievoorziening aan autoriteiten ('notification order' s. 9750 A) versterkt. Daders van seksuele agressie moeten de politie binnen de drie dagen (in plaats van binnen de 14 dagen) informatie verstrekken over elke verandering van adres of naam en zij moeten hen ook inlichten indien zij in de loop van het jaar 7 dagen of meer (in plaats van 14) buiten hun woning doorbrengen. Ook moeten zij zich elk jaar inschrijven ongeacht of de hen betreffende inlichtingen al dan niet veranderd zijn. Deze verplichting tot inschrijving werd uitgebreid tot seksuele delinquenten die in het buitenland schuldig werden verklaard. Verder kunnen de beschikkingen tot voorkoming van seksuele misdrijven ('sexual offences prevention order' s 104 50A) alle verbodsbepalingen opleggen die noodzakelijk blijken ter bescherming van de maatschappij : verbod voor de seksuele delinquent om op bepaalde plaatsen te komen, om contact te hebben met het slachtoffer, enz... Ook werd een nieuwe beschikking ingevoerd : het 'risk of sexual harm order' (s.123 50A), dat door de politie kan worden gevraagd indien de seksuele delinquent wordt verdacht van seksuele daden met of in aanwezigheid van kinderen of van communicatie met kinderen over seksueel gedrag (oneerbare berichten, pornografie ...) met kinderen. Ook werden door de overheden verscheidene initiatieven genomen om het werk van de verschillende instanties die belast zijn met de opvolging van voorwaardelijk invrijheidsgestelde seksuele delinquenten, beter te coördineren. Zo werd in 2004 de National offender

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

Management Service (NOMS) opgericht. Deze instelling is ermee belast alle instanties die betrokken zijn bij het traject van de veroordeelde, te coördineren : het 'Home office', de 'Prison Service' en de 'Probation Service'. Een 'offender manager' begeleidt de delinquent gedurende het gehele traject. De programma's van deze dienst zijn voorbehouden aan gevallen met een groot recidiverisico, daar de kosten zeer hoog zijn. Deze instanties werden ook samen voor de behandeling van gedetineerden in de gevangenis. In de gevangenis bestaat een eenheid die behandelprogramma's ontwikkelt en toepast, de 'Offender Behaviour Programmes Unit'. Voor de daders van seksuele misdrijven, zijn het 'Sex Offender Treatment Programmes' (STP) bij de meest gebruikte.

De 'Multi-Agency Public Protection Arrangements' (MAPPA), opgestart in 2000 werden geactualiseerd en versterkt in de Criminal Justice Act 2003. Het gaat hier om de maatregelen die worden genomen door de politie en door de probatiediensten om de risico's te evalueren en te beheren die ex-gedetineerden voor de maatschappij kunnen betekenen. Verschillende contrôle-mechanismen worden ingesteld : 'electronic tagging', systeem toegankelijk voor de drie verantwoordelijke instanties, enz... er is een 'MAPPA' organisatie in de 42 onderdelen van het grondgebied, die allemaal een jaarverslag moeten publiceren.

In Duitsland zijn de verschillende categorieën van seksuele misdrijven samengebracht in paragraaf 13 van het Strafwetboek (StGB), dat is gewijd aan 'misdrijven tegen de seksuele autonomie' (Straftaten gegen die sexuelle Selbstbestimmung). Een grote hervorming van de veroordelingen voor seksuele misdrijven en van de gerechtelijke en penitentiaire tenlasteneming van daders van seksuele misdrijven had plaats in 1998. De wet van 26 januari 1998 betreffende de strijd tegen de seksuele en andere gevaarlijke misdrijven (Bekämpfungsgesetz gegen die sexuellen Delikte und anderen gefährlichen Taten) heeft o.a. bepalingen gewijzigd in het Strafwetboek, het wetboek van Strafvordering, de wet op de strafuitvoering en de wet op het federaal centraal register.

In het nieuwe § 57 alinea 1 (StGB) betreffende de vervroegde invrijheidstelling voor andere dan levenslange gevangenisstraffen, werd naast de voorwaarden van 2/3 van de uitvoering van de straf en het accord van de veroordeelde, de voorwaarde toegevoegd dat rekening moet worden gehouden met de noodzaak van veiligheid voor de samenleving. De elementen waarmee rekening moet worden gehouden bij een beslissing tot invrijheidstelling werden eveneens verzwakt (§ 57, punt 2). Voor de detentie ter bescherming van de maatschappij (Sicherungsverwahrung) na de gevangenisstraf toegepast bij criminelen die niet vatbaar zijn voor zorgen, is de duur van de maatregel niet bij voorbaat door de rechtbank bepaald. In principe neemt de maatregel een einde na 10 jaar. Een nieuwe alinea 3 werd aan § 67 d toegevoegd, waarin wordt bepaald dat na 10 jaar opsluiting in 'Sicherungsverwahrung', de rechtbank verklaart dat de maatregel als ten uitvoer

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

gelegd wordt beschouwd. Dit indien er niet wordt gevreesd dat de gedetineerde tengevolge van zijn aanleg zware strafrechtelijke misdrijven begaat, die voor de slachtoffers zware psychische en lichamelijke schade zouden meebrengen.

De maatregel tot ondertoezichtstelling (Führungsaufsicht) die door de rechtbank kan worden bevolen t.a.v. seksuele delinquenten die tot een gevangenisstraf van minstens 6 maand werden veroordeeld, en die hun straf voor seksuele misdrijven (art. 181b van het Strafwetboek) hebben uitgezeten, is verzwaaard. Aan de ondertoezichtstelling dat is uitgesproken voor een duur van 2 tot 5 jaar (art. 68c alinea 1 van het Strafwetboek) werd een alinea 2 toegevoegd dat voor seksuele delinquenten de mogelijkheid van toezicht voor onbepaalde duur voorziet.

De wet van 1998 vereist dat vóór elke voorwaardelijke invrijheidstelling van een seksuele delinquent, veroordeeld tot een gevangenisstraf van 2 jaar of meer, het risico op recidive moet worden afgewogen door een expert (cfr. Nieuwe alinea in § 454 van het Wetboek van Strafvordering). Ook de wet op de uitvoering van de vrijheidsstraf ('Strafvollzugsgesetz) werd ingrijpend veranderd. Elkeen die voor een seksueel misdrijf veroordeeld is tot een gevangenisstraf van meer dan 2 jaar moet worden overgebracht naar een instituut van sociotherapie voor een therapeutische behandeling. Voor de inwerkingtreding van de wet kon de veroordeelde mits zijn akkoord worden overgeplaatst. Deze overplaatsing kan thans enkel gebeuren na een verblijf in een centrum gespecialiseerd in de observatie van gedetineerden, waar een dergelijke overplaatsing aangewezen werd geacht. De betrokkene moet opnieuw worden overgeplaatst naar het gebruikelijke gevangenisregime wanneer het doel van de behandeling niet kan worden bereikt om redenen eigen aan de persoonlijkheid van de gedetineerde. De wet uit 1998 wijzigde ook het 'Gesetz über das Zentralregister und das Erziehungsregister' door de inschrijving van de veroordelingen op het getuigschrift van goed gedrag en zeden bij daders van seksuele misdrijven te verlengen. Een hervorming van de 'ondertoezichtstelling' (Führungsaufsicht) staat op de agenda. Het ontwerp van de regering (Drucksache 16/1993) strekt tot een vereenvoudiging en een uniform maken van de wettelijke bepalingen terzake.

B. Vansteelandt

Bibliotheek van het federaal Parlement
De opvolging van seksuele delinquenten
dossier nr. 108 – 19.12.2006

BELGIË

Wetgeving

1) Bemiddeling in strafzaken

Artikel 216ter van het Wetboek van strafvordering

2) Vrijheid onder voorwaarden

Artikels 35 tot 38 van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis

3) Opschorsing, uitstel en probatie

Artikel 9 bis van de wet van 29 juni 1964 betreffende de opschorsing, het uitstel en de probatie

4) Voorwaardelijke invrijheidstelling

Artikels 3, 4 en 7 van de wet van 5 maart 1998 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling (opgeheven op een onbepaalde datum en uiterlijk op 1 juni 2008)

Artikels 31,32,41 et 56 van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten (onbepaalde inwerkingstreding en uiterlijk op 1 juni 2008)

5) Ter beschikkingstelling van de regering

Artikels 22 tot 26bis van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen, gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde seksuele strafbare feiten

6) Samenwerkingsakkoorden

Samenwerkingsakkoord van 8 oktober 1998 tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

Samenwerkingsakkoord van 13 april 1999 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappelijke Gemeenschapcommissie en de Franse Gemeenschapscommissie inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik

Samenwerkingsakkoord van 4 mei 1999 tussen de Federale Staat en het Waalse Gewest inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel misbruik

http://www.just.fgov.be/index_nl.htm (rubriek geconsolideerde wetgeving)

Parlementaire documenten

Algemene beleidsnota van de minister voor de Justitie van 31 oktober 2006

<http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/51/2706/51K2706007.pdf>

Proposition de loi visant à instaurer la peine d'injonction de soins dès que la décision de condamnation est définitive pour les auteurs d'infractions sexuelles et celle du placement sous surveillance électronique mobile, par le biais d'un bracelet électronique, à leur libération (voorlopige versie)

<http://www.christinedefraigne.be/documents/PLdelinquantssexuel.doc>

Wetsvoorstel van 4 oktober 2006 tot wijziging van de wet van 17 mei 2006 betreffende de externe rechtspositie van de veroordeelden tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten, teneinde in geval van veroordeling wegens seksueel misbruik van een minderjarige het volgen van een begeleiding of van een behandeling verplicht te maken

<http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/51/2699/51K2699001.pdf>

Wetsvoorstel van 3 oktober 2006 teneinde elektronisch toezicht op en hormonale farmacologische behandeling van in vrijheid gestelde seksuele delinquenten mogelijk te maken

<http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/51/2694/51K2694001.pdf>

Wetsvoorstel van 13 juli 2006 teneinde het elektronisch toezicht op en de hormonale farmacologische behandeling van in vrijheid gestelde seksuele delinquenten mogelijk te maken.

http://www.senate.be/wwwcgi/get_pdf?50335291

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

Wetsvoorstel van 25 augustus 2005 tot invoeging van een artikel 377bis in het Strafwetboek, teneinde in een behandeling te voorzien zodra een vonnis van veroordeling van daders van seksueel misbruik is uitgesproken

http://www.senate.be/wwwcgi/get_pdf?50334097

Wetsvoorstel van 1 oktober 2004 houdende oprichting van een Nationaal Register van plegers van seksuele misdrijven binnen het Centraal Strafreger

http://www.senate.be/wwwcgi/get_pdf?50333015

Wetsvoorstel van 27 juli 2004 tot oprichting van een Rijksregister van plegers van seksuele misdrijven, als onderdeel van het Centraal Strafreger

<http://www.dekamer.be/FLWB/PDF/51/1307/51K1307001.pdf>

Rechtsleer

Prise en charge des auteurs de délits sexuels

[http://www.observatoirecitoyen.be/IMG/doc/Prise en charge d auteurs de dlits s exuels 16 1 .08.06-2.doc](http://www.observatoirecitoyen.be/IMG/doc/Prise_en_charge_d_auteurs_de_dlights_sexuels_16_1_.08.06-2.doc)

Qui sont les délinquants sexuels ? Faut-il les punir ou les soigner ?

<http://www.expert-it.com/yapaka/res/Pdf/Penser.pdf>

Seksuele recidive bij zedendelinquenten : een literatuurstudie

http://www.statbel.fgov.be/studies/ac353_nl.pdf

Links

Universitair forensisch centrum (Steuncentrum)

<http://www.ufc.be/nl/home/home.asp>

Unité de psychopathologie légale (Centre d'appui)

<http://www.uppl.be/fr/centre-appui/>

Bibliothèque van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

FRANKRIJK

Wetgeving

Code pénal : articles 131-36-1 à 131-36-13, 132-44 à 132-45, 221-1 à 221-5-3, 221-9-1, 222-23 à 222-32, 222-48-1, 227-23 à 227-27, 227-31 (partie législative)
www.legifrance.gouv.fr, rubrique codes

Code de procédure pénale : articles 706-47 à 706-47-1, 706-53-1 à 706-56-1, 723-29 à 723-37, 731 à 731-1, 763-1 à 763-14, 768 à 775 (partie législative)
www.legifrance.gouv.fr, rubrique codes

Code de la santé publique : articles L 3711-1 à L 3711-5
www.legifrance.gouv.fr, rubrique codes

Parlementaire documenten

Projet de loi n° 433 relatif à la prévention de la délinquance, déposé au Sénat le 28 juin 2006
<http://www.senat.fr/leg/pjl05-433.html>

Réponses à la dangerosité. Rapport de la mission parlementaire (rapport Garraud) – 2006
<http://lesrapports.ladocumentationfrancaise.fr/BRP/064000800/0000.pdf>

Rechtsleer

Santé, justice et dangers : pour une meilleure prévention de la récidive. Rapport de la commission Santé-Justice (rapport Burgelin) – juillet 2005
http://www.sante.gouv.fr/htm/actu/sante_justice/rapport.pdf

La prise en charge des auteurs d'infractions sexuelles soumis à une injonction de soins dans le cadre d'une mesure de suivi socio-judiciaire. Recommandations du groupe de travail mené par le Ministère de la Justice et le Ministère de la Santé mars 2001 – avril 2002
http://www.sante.gouv.fr/htm/dossiers/sante_mentale/rapp_infracsexuelles.pdf

Bibliothèque van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

CANADA

Wetgeving

Loi du 18 juin 1992 sur le système correctionnel et la mise en liberté sous condition
<http://lois.justice.gc.ca/fr/C-44.6/texte.html>

Corrections and Conditional Release Act (1992)

<http://laws.justice.gc.ca/en/C-44.6/text.html>

Règlement du 29 octobre 1992 sur le système correctionnel et la mise en liberté sous condition

<http://laws.justice.gc.ca/fr/c-44.6/dors-92-620/texte.html>

Corrections and Conditional Release Regulations (1992)

<http://laws.justice.gc.ca/en/C-44.6/SOR-92-620/text.html>

Code criminel, partie XXIV : délinquants dangereux et délinquants à contrôler

<http://lois.justice.gc.ca/fr/C-46/index.html>

Criminal Code Part XXIV : dangerous offenders and long-term offenders

<http://laws.justice.gc.ca/en/C-46/index.html>

Loi du 1er avril 2004 sur l'enregistrement de renseignements sur les délinquants sexuels

<http://lois.justice.gc.ca/fr/S-8.7/263964.html>

Sex Offender Information Registration Act (2004)

<http://laws.justice.gc.ca/en/S-8.7/text.html>

Rechtsleer

- Correctioneel systeem en stelsel van invrijheidstelling onder voorwaarde

Aperçu statistique: le système correctionnel et la mise en liberté sous condition (2005)

http://www.psepc.gc.ca/res/em/_fl/CCRSO11232005-fr.pdf

Corrections and conditional release statistical overview (2005)

http://www.psepc.gc.ca/res/em/_fl/CCRSO11232005-en.pdf

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

Le régime correctionnel fédéral et la mise en liberté sous conditions (2002)
http://ww2.psepc-sppcc.gc.ca/publications/corrections/pdf/infovictims_f.pdf
Federal corrections and conditional release (2002)
http://ww2.psepc-sppcc.gc.ca/publications/corrections/pdf/infovictims_e.pdf

Favoriser la mise en liberté dans la collectivité avec une surveillance appropriée (2001)
http://www.csc-scc.gc.ca/text/pblct/forum/e131/131n_f.pdf
Encouraging community release and appropriate supervision (2001)
http://www.csc-scc.gc.ca/text/pblct/forum/e131/131n_e.pdf

L'importance d'établir des plans correctionnels pour les délinquants (2001)
http://www.csc-scc.gc.ca/text/pblct/forum/e131/131e_f.pdf
The importance of developing correctional plan for offenders (2001)
http://www.csc-scc.gc.ca/text/pblct/forum/e131/131e_e.pdf

- Programma's voor seksuele delinquenten

Compendium 2000 des programmes correctionnels efficaces. L'évaluation et le traitement des délinquants sexuels (2000)
http://www.csc-scc.gc.ca/text/rsrch/compendium/2000/chap_17_f.shtml
Compendium 2000 on effective correctional programming. The assessment and treatment of sexual offenders (2000)
http://www.csc-scc.gc.ca/text/rsrch/compendium/2000/chap_17_e.shtml

The safe reintegration and risk management of violent, sex and repeat offenders in Canada (2000)
http://www.wodc.nl/images/186-02-motiuk_tcm11-4493.pdf

Evaluation et traitement des délinquants sexuels (2000)
http://www.csc-scc.gc.ca/text/pblct/forum/e122/122j_f.pdf
Assessment and treatment of sexual offenders (2000)
http://www.csc-scc.gc.ca/text/pblct/forum/e122/122j_e.pdf

La gestion des délinquants sexuels (1996)
http://www.csc-scc.gc.ca/text/pblct/forum/e082/e082ind_f.shtml
Managing sex offenders (1996)
http://www.csc-scc.gc.ca/text/pblct/forum/e082/e082ind_e.shtml

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

- Gevaarlijke delinquenten en te controleren delinquenten

Le régime juridique des délinquants dangereux et des délinquants à contrôler (2006)

<http://www.parl.gc.ca/information/library/PRBpubs/prb0613-f.htm>

The dangerous offender and long-term offender regime (2006)

<http://www.parl.gc.ca/information/library/PRBpubs/prb0613-e.htm>

Délinquants à contrôler, ordonnances de surveillance de longue durée et rôle du service correctionnel du Canada (2002)

<http://www.csc-scc.gc.ca/text/pblct/ltso/f.pdf>

Long-term offenders, long-term supervision orders and the role of the correctional service of Canada (2002)

<http://www.csc-scc.gc.ca/text/pblct/ltso/e.pdf>

Les délinquants à risque élevé. Guide pour les professionnels du système de justice pénale (2001)

http://ww2.psepc-sppcc.gc.ca/publications/corrections/pdf/200105_handbook_f.pdf

High-risk offenders. A handbook for criminal justice Professionals (2001)

http://ww2.psepc-sppcc.gc.ca/publications/corrections/pdf/200105_handbook_e.pdf

- Registratie van seksuele delinquenten

http://www.rcmp-grc.gc.ca/techops/nsor/index_f.htm

http://www.rcmp-grc.gc.ca/techops/nsor/index_e.htm

<http://www.psepc-sppcc.gc.ca/prg/cor/tls/soir-fr.asp>

<http://www.psepc-sppcc.gc.ca/prg/cor/tls/soir-en.asp>

Documenten

Comité national sur la stratégie concernant les délinquants sexuels. Normes et lignes directrices relatives à la prestation de services aux délinquants sexuels (1996)

http://www.csc-scc.gc.ca/text/pblct/sexoffender/standards/stande_f.shtml

National committee on sex offenders strategy. Standards and guidelines for the provision of service to sex offenders (1996)

http://www.csc-scc.gc.ca/text/pblct/sexoffender/standards/stande_e.shtml

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

Links

Service correctionnel du Canada (SCC)

http://www.csc-scc.gc.ca/text/home_f.shtml

Correctional service Canada (CSC)

http://www.csc-scc.gc.ca/text/home_e.shtml

Commission nationale des libérations conditionnelles (CNLC)

http://www.npb-cnlc.gc.ca/about/about_f.htm

National parole board (NPB)

http://www.npb-cnlc.gc.ca/about/about_e.htm

Ministère de la sécurité publique et protection civile au Canada (SPPCC)

http://www.psepc.gc.ca/index-fr.asp?lang_update=1

Public safety and emergency preparedness Canada (PSEPC)

http://www.psepc.gc.ca/index-en.asp?lang_update=1

Ministère de la justice du Canada

<http://www.justice.gc.ca/fr/>

Department of justice Canada

<http://www.justice.gc.ca/en/>

Information et services sur la sécurité publique au Canada

http://www.securitecanada.ca/menu_f.asp

Information and services on public safety in Canada

http://www.safecanada.ca/menu_e.asp

Bibliotheek van het federaal Parlement
De opvolging van seksuele delinquenten
dossier nr. 108 – 19.12.2006

NEDERLAND

Wetgeving

Wetboek van strafrecht : art. 14a tem 22k; art. 24e

<http://wetten.overheid.nl/cgi-bin/deeplink/law1/title=Wetboek%20van%20Strafrecht>

Wetboek van strafvordering : art. 80 tem 88

<http://wetten.overheid.nl/cgi-bin/deeplink/law1/title=Wetboek%20van%20Strafvordering>

Penitentiaire beginselenwet : art.2 tem 4

<http://wetten.overheid.nl/cgi-bin/deeplink/law1/title=Penitentiaire%20beginselenwet>

Penitentiaire maatregel : art. 5 tem 10

<http://wetten.overheid.nl/cgi-bin/deeplink/law1/title=Penitentiaire%20maatregel>

Erkenningsregeling penitentiair programma 2004

<http://wetten.overheid.nl/cgi-bin/deeplink/law1/title=Erkenningsregeling%20penitentiair%20programma%202004>

Parlementaire stukken en bijhorende studies

Voorwaardelijke invrijheidstelling

Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en enige andere wetten in verband met de wijziging van de vervroegde in een voorwaardelijke invrijheidstelling

Stukken II° Kamer, 30513, nr. 2, 3, 4

<http://www.overheid.nl>

Voorwaardelijke veroordeling

Vaststelling van de begrotingsstaten van het ministerie van Justitie (VI) voor het jaar 2006: Stukken II° Kamer 30300 VI, nr.164

<http://www.overheid.nl>

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

Toepassing van bijzondere voorwaarden bij voorwaardelijke vrijheidsstraf en schorsing van de voorlopige hechtenis bij volwassenen

http://www.wodc.nl/images/1264_volledige%20tekst_tcm11-118425.pdf

Detentie / Terugdringen recidive

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie (VI) voor het jaar 2006 : Stuk II° Kamer 30300 VI, nr. 147

Criminaliteitsbeheersing : stuk II° Kamer 27834, nr.44

Justitiële inrichtingen : Stuk II° Kamer 24587, nr. 198

<http://www.overheid.nl>

Praktijk penitentiaire programma's (inspectierapport themaonderzoek)

[http://www.inspectiesanctietoepassing.nl/Images/4125_definitief%20inspectierapport%20PP%20\(repro\)_tcm49-130809.pdf](http://www.inspectiesanctietoepassing.nl/Images/4125_definitief%20inspectierapport%20PP%20(repro)_tcm49-130809.pdf)

Commentaar

Terugdringen Recidive / Behandeling delinquenten

Factsheet : Wat betekent Terugdringen Recidive voor uw cluster?

http://www.justitie.nl/images/Factsheet_TR_tcm34-9605.pdf

Programma Terugdringen Recidive - Draaiboek Samenwerking/Terugdringen Recidive (inzonderheid bijlage 4)

http://www.justitie.nl/images/Draaiboek_Samenwerking_TR_DEF_tcm34-9599.pdf

Gedragsinterventies (januari 2005)

[http://www.justitie.nl/images/Rapport%20Gedragsinterventies%20\(2005\)_tcm34-9518.pdf](http://www.justitie.nl/images/Rapport%20Gedragsinterventies%20(2005)_tcm34-9518.pdf)

Kwaliteit van de huidige gedragsinterventies

<http://www.justitie.nl/onderwerpen/criminaliteit/terugdringen%2Drecidive/Gedragsinterventies/kwaliteit%5Fhuidige/>

Een overzicht van interventies die gericht zijn op het voorkomen van recidive van ex-gedetineerden (april 2003)

http://www.justitie.nl/images/Rapport_overzicht_interventies_april_2003_tcm34-9542.pdf

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

Toelichting bij : overzicht huidige-vervangende interventies bij GW/3RO
http://www.justitie.nl/images/Toelichting_overzichten_interventies_GW-3RO_2005_tcm34-9533.pdf

Overzicht huidige/vervangende interventies bij 3RO
http://www.justitie.nl/images/Overzicht_huidige-vervangende_interventies_3RO_2005_tcm34-9538.pdf

Overzicht van huidige/vervangende interventies bij GW
http://www.justitie.nl/images/Overzicht_huidige-vervangende_interventies_GW_2005_tcm34-9535.pdf

Factsheet : Project aansluiting nazorg
http://www.justitie.nl/images/CC05096_Nazorg_EXT_factsheet_tcm34-9559.pdf

Terugdringen van recidive bij drie typen geweldsdelinquenten :
Werkzame interventies bij relationeel geweld, seksueel geweld en algemeen geweld
(juni 2004)
http://www.justitie.nl/images/Inventariserend_onderzoek_protocollen_geweldsdelinquenten_tcm34-9521.pdf

Aanzet tot een basisprogramma voor daders van seksuele delicten (januari 2004)
http://www.ggzkennis.net/ggz/uploaddb/downl_object.asp?atoom=12512&VolgNr=1

Psychiatrie in de penitentiaire inrichting
<http://www.researchvoorbeleid.nl/index.cfm/27,2558,123,93,html>

Bibliotheek van het federaal Parlement
De opvolging van seksuele delinquenten
dossier nr. 108 – 19.12.2006

VERENIGD KONINKRIJK

Wetgeving

Criminal Justice Act 2003

Chapter 5 Dangerous offenders

<http://www.opsi.gov.uk/acts/acts2003/30044--s.htm>

Schedule 15 part 2 Specified sexual offences

<http://www.opsi.gov.uk/acts/acts2003/30044-bi.htm>

Chapter 6 Release on licence

<http://www.opsi.gov.uk/acts/acts2003/30044--t.htm>

Schedule 18 Release of prisoners serving sentences of imprisonment or detention for public protection

<http://www.opsi.gov.uk/acts/acts2003/30044-bm.htm>

Schedule 19 The parole board: supplementary provisions

<http://www.opsi.gov.uk/acts/acts2003/30044-bn.htm>

The Criminal Justice (Sentencing) (Licence Conditions) Order 2005

<http://www.opsi.gov.uk/si/si2005/20050648.htm>

Sexual Offences Act 2003

<http://www.opsi.gov.uk/ACTS/acts2003/20030042.htm>

Part 2 Notifications and orders

<http://www.opsi.gov.uk/ACTS/acts2003/30042--c.htm>

Schedule 3 Sexual offences for purposes of Part 2

<http://www.opsi.gov.uk/ACTS/acts2003/30042--g.htm>

Sentencing guidelines

Sexual offences act 2003 consultation guideline

<http://www.sentencing-guidelines.gov.uk/docs/draft-guidelines-sexual-offences.pdf>

Bibliotheek van het federaal Parlement

De opvolging van seksuele delinquenten

dossier nr. 108 – 19.12.2006

Draft sentencing guideline: sexual offences Act 2003 6th Report 2005-2006 House of Commons Home Affairs Committee

<http://www.publications.parliament.uk/pa/cm200506/cmselect/cmhaff/1582/1582.pdf>

New sentences :criminal justice act 2003

http://www.sentencing-guidelines.gov.uk/docs/New_Sentences_guideline.pdf

Rechtsleer

Geweld- en zedendelinquenten met een psychische stoornis- Engeland

http://www.wodc.nl/images/ob240_volledge%20tekst_tcm11-118158.pdf

A five year strategy for protecting the public and reducing re-offending (February 2006)

<http://www.official-documents.gov.uk/document/cm67/6717/6717.asp>

The National Offender Management Service

<http://www.noms.homeoffice.gov.uk/>

Mappa 2006 Annual Reports press release

<http://www.probation.homeoffice.gov.uk/output/Page335.asp>

Parole Board

<http://www.paroleboard.gov.uk/Law1.htm>

<http://www.paroleboard.gov.uk/newsPage.asp?id=%2066>

National Probation Service Briefing : criminal justice act 2003

http://www.probation.homeoffice.gov.uk/files/pdf/NPD_Briefing_18.pdf

Bibliotheek van het federaal Parlement
De opvolging van seksuele delinquenten
dossier nr. 108 – 19.12.2006

DUITSLAND

Wetgeving

Strafgesetzbuch

<http://bundesrecht.juris.de/bundesrecht/stgb/gesamt.pdf>

- Zweiter Abschnitt

Erster Titel § 20-21

- Dritter Abschnitt

Vierter Titel

Sechster Titel

- Dreizehnter Abschnitt

Strafprozessordnung § 454 - 454a - 463

<http://bundesrecht.juris.de/bundesrecht/stpo/gesamt.pdf>

Gesetz über den Vollzug der Freiheitsstrafe und der freiheitsentziehenden Massregeln der Besserung und Sicherung

<http://bundesrecht.juris.de/bundesrecht/stvollzg/gesamt.pdf>

- Zweiter Titel § 6-7-9

- Sechzehnter Titel

Gesetz über das Zentralregister und das Erziehungsregister

<http://bundesrecht.juris.de/bundesrecht/bzrg/gesamt.pdf>

Parlementaire documenten

Entwurf eines Gesetzes zur Reform der Führungsaufsicht – Drucksache 16/1993

<http://dip.bundestag.de/btd/16/019/1601993.pdf>

Rechtsleer

Gewelds- en zedendelinquenten met een psychische stoornis – Duitsland

http://www.wodc.nl/images/ob240_volledige%20tekst_tcm11-118158.pdf

Rapport d'information sur les mesures de sûreté concernant les personnes dangereuses (Sénat français, session 2005-2006, doc. 420, p. 54 et s.)

http://www.senat.fr/rap/r05-420/r05-420_mono.html#toc76